

Muistio

Toiminnan tuki
Christer Lundström

20.3.2017

Dnro 27/61/17

Lakivaliokunnalle

HE laiksi tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 270/2016 vp

Valtakunnansyyttäjänvirasto kannattaa käräjäoikeuksien ja niiden istuntopaikkojen määrän vähentämistä.

Syyttäjätoiminnan kannalta käräjäoikeuksien määrällä ei ole kovinkaan ratkaisevaa merkitystä. Syyttäjänvirastojen johto sopii käräjäoikeuksien laamannien kanssa erinäisistä käytäntöjen järjestelyistä. Laamannien määrän vähentyessä tämä työ helpottuu, josta saadaan pientä työmäärän säästöä.

Tärkeämpää on, että jatkossa käräjäoikeuksien tuomiopiirit eivät jakaantuisi kahden syyttäjänviraston alueelle. Ehdotuksen mukaan Ahvenanmaan, Helsingin, Itä-Uudenmaan, Lapin ja Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuksien tuomiopiirit vastaisivat ao. syyttäjänvirastojen toimialueita. Pohjanmaan, Oulun, Sisä-Suomen ja Länsi-Suomen syyttäjänvirastojen toimialueet muodostuvat kahden käräjäoikeuden tuomiopiireistä, kun taas Salpausselän ja Itä-Suomen syyttäjänvirastojen toimialueet muodostuvat kolmen käräjäoikeuden tuomiopiiristä. Ehdotetut tuomiopiirit täyttävät näin syyttäjälaitoksen toiveet.

Käräjäoikeuksien määrää merkityksellisempää syyttäjätoiminnan kannalta on käräjäoikeuksien istuntopaikkojen määrä ja sijainti. Syyttäjätyön kannalta on ratkaisevaa, että istuntopaikoissa kyetään huolehtimaan riittävästä turvallisuudesta, mikä tarkoittaa sitä, että asianosaisten ja käräjäyleisön tulisi aina kulkea istuntosalialueelle turvatarkastuksen kautta. Pienillä istuntopaikoilla ei ole taloudellisista syistä ollut mahdollista ylläpitää turvatarkastuksia. Tulisi voida luopua istuntopaikoista, joilla ei kyetä ylläpitämään turvatarkastuksia ennen kuin niillä henkilökunta tai jutun asianosainen joutuu väkivallan kohteeksi.

Muistio

Toiminnan tuki
Christer Lundström

20.3.2017

Dnro 27/61/17

Lisäksi on tärkeätä, että istuntosaleissa on riittävä tekninen varustus pääkäsittelyjen joutuiseen ja laadukkaaseen läpiviemiseen. Tämä edellyttää, että saleissa on varattu näytöt jokaiselle asianosaiselle ja niissä on mahdollisuus kuulla asianosaisia ja todistajia videolinkin kautta. Salissa tulisi olla mahdollisuus tallentaa videokuvaa todistajan kuulemisesta. Saleissa tulee myös olla hyvät edellytykset tarvittaessa ottaa vastaan anonymia todistelua. Vähällä käytöllä olevia istuntosaleja ei ole taloudellisista syistä mahdollista varustaa näin.

Kun istuntopaikkaverkosto harvenee, tulee varautua siihen, että yhä enenevässä määrin asianosaisia ja todistajia voitaisiin kuulla videon välityksellä. Näin asianosaisten kärjämatkat eivät muodostu kohtuuttoman pitkiksi. On myös syytä huomata, että tänä päivänä, kun ihmisten liikkuvuus on suuri, kuuleminen usein suoritetaan muualla kuin kotipakkakunnan kärjäoikeudessa. Näissä tilanteissa asianosaiset ja todistajat saattavat joutua matkustamaan pikiä matkoja. Näistäkin välttyttäisiin videokuulemisella.

Yksittäisistä kansliapaikkakunnista ja istuntopaikoista totean lisäksi, että Itä-Uudenmaan kärjäoikeudella olisi esityksen mukaan sivukanslia Hyvinkäällä, jossa olisi myös istuntopaikka. Itä-Uudenmaan syyttäjänviraston palvelutoimisto sijaitsee Järvenpäässä, jossa toimii 14 syyttäjää. Syyttäjänvirastolla ei ole toimipistettä Hyvinkäällä eikä sellaista ole enää ollut muutamaan vuoteen. Esityksessä ehdotetaan Järvenpään istuntopaikka lakkautettavaksi ja Hyvinkään istuntopaikka säilytettäväksi. Tämä aiheuttaa lisämatkustamista syyttäjille. Syyttäjien näkökulmasta Järvenpään istuntopaikan säilyttäminen olisi Hyvinkään istuntopaikkaan verrattuna tarkoituksenmukaisempaa.

Lisäksi esitetään Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden Lohjan istuntopaikka lakkautettavaksi. Länsi-Uudenmaan Lohjan palvelutoimistossa toimii kolme syyttäjää. Myös Kotkan istuntopaikka esitetään lakkautettavaksi, jolloin Kymenlaakson kärjäoikeudella olisi jatkossa istuntopaikka Kouvolassa. Salpausselän syyttäjänvirastolla on Kotkassa uudet tilat, missä toimii kuusi syyttäjää. Jos esitykset tältä osin toteutuvat, tulee erikseen harkittavaksi, onko edellytyksiä ylläpitää syyttäjänviraston palvelutoimistoja Lohjalla ja Kotkassa.

Muistio

Toiminnan tuki
Christer Lundström

20.3.2017

Dnro 27/61/17

Hovioikeuspiirien osalta todetaan, että jatkossa Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden ratkaisusta valitettaisiin Helsingin hovioikeuteen. Tämä on taas syyttäjien kannalta parannus nykytilanteeseen, jossa valitukset käsitellään Turun hovioikeudessa.